

System Kontroli Wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Czechowice – Dziejce - Bestwina

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 1

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym Czechowice – Dziejce - Bestwina funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie w Banku:

- 1) skuteczności i efektywności działania;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym Czechowice – Dziejce – Bestwina oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 3) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach;
- 4) Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne procesom istotnym.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
 - 2) opis, w formie Matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w §1, z procesami w działalności Banku, które zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

§ 4

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku Spółdzielczym Czechowice – Dziejce – Bestwina System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:
 - 1) **Poziom pierwszy** to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej.

- 2) **Poziom drugi** to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego celu powołane stanowiska lub komórki organizacyjne w strukturze organizacyjnej Banku, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, w tym Stanowisko ds. zgodności i kontroli.
 - 3) **Poziom trzeci** to funkcja audytu wewnętrznego realizowane przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego Bank jest uczestnikiem.
2. Schemat struktury systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Czechowice – Dziedzice – Bestwina został przedstawiony w Załączniku nr 1

§ 5

Kontrola realizowana na pierwszym poziomie

1. Celem kontroli realizowanej na pierwszym poziomie jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
2. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz dodatkowo przez osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

§ 6

Kontrola realizowana na drugim poziomie

1. Kontrola wykonywana na drugim poziomie zarządzania to czynności kontrolne realizowane przez specjalne dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku niezależne od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na pierwszym poziomie z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w trakcie czynności kontrolnych.
2. Kontrola, o której mowa w ust.1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontroli na pierwszym poziomie oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
3. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. zgodności i kontroli.

§ 7

Kontrola realizowana na trzecim poziomie

1. Kontrola realizowana na trzecim poziomie to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku.
2. Audyt Wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt Wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na pierwszym i drugim poziomie, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.
3. W strukturach Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność funkcji audytu wewnętrznego.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 8

Zarząd

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach organizacyjnych i komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcje kontroli oraz Stanowisko ds. zgodności i kontroli.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność Stanowiska ds. zgodności i kontroli oraz zapewnia środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników na tym stanowiskach.
3. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. zgodności i kontroli oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
4. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
 - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - 2) odpowiada za opracowanie Polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej i Komitetowi Audytu raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki zgodności, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
6. Zarząd Banku nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust.5

§ 9

Komitet Audytu Banku

1. W Banku działa Komitet Audytu Banku, który dokonuje oceny systemu kontroli wewnętrznej oraz oceny na podstawie przedstawionych raportów przez Zarząd Banku wyników, identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka braku zgodności.
2. Komitet Audytu raportuje swoje oceny opisane w ust.1 do Rady Nadzorczej Banku.

§ 10

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od :
 - Stanowiska ds. zgodności i kontroli,
 - innej komórki pełniącej funkcje kontrolne,

- Zarządu Banku,
 - Komitetu Audytu Banku,
 - Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.
3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na pierwszym i drugim poziomie, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności i kontroli. Ocena dokonywana jest na podstawie:
- Wyników audytu wewnętrznego w danym roku kalendarzowym,
 - Wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
 - Raportów z działalności audytu wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - Wyników niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych,
 - Innych informacji dotyczących adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.
4. W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, dlatego też Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust.3 na podstawie opinii tego komitetu.
5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
- 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd, dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza Politykę zgodności;
 - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank

§ 11

Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej dokonywanej przez Radę Nadzorczą

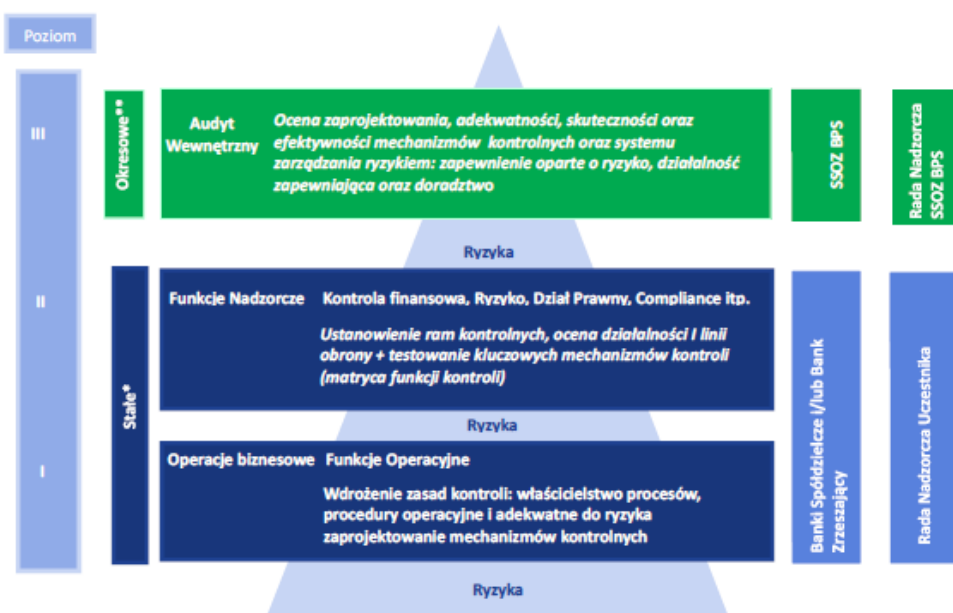
1. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznie niezależnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszego i drugiego poziomu systemu kontroli wewnętrznej w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Stanowiska ds. zgodności i kontroli na podstawie
 - 1) Opinii Komitetu Audytu
 - 2) Informacji Zarządu Banku,
 - 3) Okresowych raportów Stanowiska ds. zgodności i kontroli,
 - 4) Ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta,
 - 5) Istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA
 - 6) Ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKiK, GIIF, PIP, ZUS),
 - 7) Istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ocen i opinii dokonywanych przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.
2. Rada Nadzorcza może rozpatrywać propozycje zmian w zakresie systemu kontroli wewnętrznej przedstawione przez Zarząd Banku.
3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej wydawana jest przez Radę Nadzorczą w oparciu o kryteria, do których zalicza się:
 - 1) Ocenę realizacji zatwierdzonych celów strategicznych,
 - 2) Osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w umowie Systemu Ochrony,

- 3) Ocenę zmaterializowania ryzyka reputacji Banku,
 - 4) Wyniki kontroli/ przeglądów audytu SSOZ BPS/ zewnętrznych realizowany przez komórki wewnętrzne i zewnętrzne Banku,
 - 5) Ilość błędów krytycznych i znaczących zidentyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania,
 - 6) Trendy w ilościach skarg klientów do KNF lub Rzecznika Finansowego z uwzględnieniem ilości i trendu skarg zasadnych,
 - 7) Ilość i kwota strat operacyjnych (trend),
 - 8) Informację w zakresie odnotowanych przekroczeń limitów ustanowionych przez Bank
4. Coroczna ocena systemu kontroli wewnętrznej dokonywana przez Radę Nadzorczą Banku podlega przesłaniu do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

§ 12

Zarząd i Rada Nadzorcza Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

1. Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który obejmuje funkcję audytu wewnętrznego oraz zapewnienie niezależności realizacji tej funkcji.
 2. Rada Nadzorcza Spółdzielni Systemu Ochrony dokonuje adekwatności i skuteczności działania w Systemie ochrony funkcji audytu wewnętrznego.
- Załącznik nr 1

*Kontrole wpisane w przebieg procesu, wykonywane regulamie.

**Audyty realizowane przez komórkę audytu wewnętrznego w oparciu o Plan Audytu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.

Zarząd Banku Spółdzielczego
Czechowice – Działowice - Bestwina